

Волинський національний університет імені Лесі Українки
факультет культури і мистецтв
кафедра музичного мистецтва

Андрій Зарицький, Віктор Мрочко

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ ЕСТРАДНОГО СПІВУ

Методичні рекомендації для здобувачів освіти
спеціальності 025 Музичне мистецтво

Луцьк, 2023

УДК 784(477.82)(07)
М 54

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 10 від 21.06.2023)*

Рецензенти:

Чепелюк В. А. – народний артист України, професор кафедри музичного мистецтва факультету культури і мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Жорняк Б. Є. – кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри теорії, методики музичної освіти та інструментальної підготовки КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради;

М 54 Зарицький А.О., Мрочко В.М. Методичні засади викладання естрадного співу [Електронне видання]: методичні рекомендації для здобувачів освіти спеціальності 025 Музичне мистецтво. Луцьк, 2023. 22 с.

У методичних рекомендаціях розглядаються основні етапи викладання естрадного співу, включаючи технічні аспекти вокальної майстерності, виразність, артикуляцію та інші ключові аспекти виконавської підготовки.

Рекомендовано здобувачам освіти та викладачам мистецьких навчальних закладів.

УДК 784(477.82)(07)

Опис предметного модуля

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика предметного модуля
Денна форма навчання	02 «Культура і мистецтво» 025 «Музичне мистецтво» «Музичне мистецтво»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 3-4
		Семестри 6-7
ІНДЗ: <u>ні</u>		Лекції 20 год.
		Практичні 4 год.
		Лабораторні 72 год
		Самостійна робота 44 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: екзамен 6,7 семестр
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика предметного модуля
Заочна форма навчання	02 «Культура і мистецтво» 025 «Музичне мистецтво» «Музичне мистецтво»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 3-4
		Семестри 6-7
ІНДЗ: <u>ні</u>		Лекції 10 год.
		Практичні 2 год.
		Лабораторні 30 год.
		Самостійна робота 90 год.
		Консультації 18 год.
		Форма контролю: екзамен 6,7 семестр
Мова навчання		українська

1. Анотація предметного модуля.

Предметний модуль «Методика викладання фаху (естрадний спів)» спрямований на професійну підготовку майбутніх фахівців у галузі 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітнього

ступеня бакалавр. Виконання вимог даного предметного модуля забезпечить теоретичну та практичну підготовку бакалаврів музичного мистецтва, сприятиме формуванню професійних компетентностей, методичних знань та навичок. Предметний модуль є складовою частиною загального процесу підготовки майбутнього бакалавра музичного мистецтва, викладача мистецької школи (за видами навчальних дисциплін), керівника аматорського колективу (за видами мистецтва).

2. Пререквізити: Психологія міжособистісної взаємодії, Україна в європейському історичному та культурному контекстах, Українська мова (за професійним спрямуванням) / Іноземна мова (за професійним спрямуванням), Основи права, Практика організації музичного навчання, Педагогічна практика у мистецьких школах, Практика музично-менеджерської діяльності, Практика керівництва аматорським музичним колективом.

Постреквізити : Практика організації музичного навчання, Педагогічна практика у мистецьких школах, Практика музично-менеджерської діяльності, Практика керівництва аматорським музичним колективом, Атестаційний екзамен.

3. Мета і завдання предметного модуля.

Метою предметного модуля «Методика викладання фаху (за видами)» є формування всебічно підготовленого фахівця, здібного на високому рівні впроваджувати передові методи та тенденції сучасної мистецької науки та музичної педагогіки. Система навчання бакалавра музичного мистецтва забезпечує повноцінну професійну освіту та творчий розвиток майбутнього фахівця, сприяє формуванню ціннісних орієнтацій у сфері музичного виховання, всебічному розвитку особистості.

Основними завданнями вивчення предметного модуля «Методика викладання фаху (за видами)» є формування у здобувачів освіти професійних компетентностей; удосконалення музично-виконавських, комунікативно-організаторських та дослідницьких умінь та навичок; визначення шляхів реалізації навчальної програми з музичного мистецтва; уміння застосовувати

фундаментальні положення музичної педагогіки в практичній діяльності музиканта-педагога.

4. Результати навчання (Компетентності).

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у галузі музичного мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних компетенцій, теорій та методів відповідної науки та предметної сфери і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

ФК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

ФК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

ФК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

ФК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

ФК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

ФК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

ФК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

ФК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

ПРН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

5. Структура предметного модуля «Методика викладання фаху (естрадний спів)»

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи викладання фаху							
Тема 1. Методика музичного мистецтва як наука і навчальна дисципліна	16	4	2	5	4	1	ІР3/8
Тема 2. Сутність теорії та методики музичної освіти	16	4	2	5	4	1	ІР3/8
Тема 3. Музично-педагогічні технології.	14	4		5	4	1	ІР3/8
Тема 4. Психолого-педагогічні умови проведення уроку з естрадного співу.	14	4		5	4	1	ІР3/8
Тема 5. Особливості навчально-методичного інструментарію.	15	4		6	4	1	ІР3/8
Разом за змістовим модулем 1	75	20	4	26	20	5	ІР3/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1, 2							МКР 30/30
Всього годин / Балів	75	20	4	26	20	5	100
Змістовий модуль II. Методичні аспекти викладання фаху естрадний спів							
Тема 6. Індивідуальне заняття як основна форма навчання естрадного співу.	9			6	3		ІР3/5
Тема 7. Методика визначення основних якостей співацького голосу.	9			6	3		ІР3/5
Тема 8. Вокальні навички, їх характеристика та шляхи розвитку.	9			6	3		ІР3/5
Тема 9. Методика роботи з голосом відповідно до віку співака.	10			6	3	1	ІР3/5

Тема 10. Основні етапи та форми роботи над вокальним твором	10			6	3	1	ІР3/5
Тема 11. Методи класифікації та використання вокальних вправ.	10			6	3	1	ІР3/5
Тема 12. Методика експлуатації, захисту та гігієни голосу співака.	10			6	3	1	ІР3/5
Тема 13. Сучасні вокальні прийоми, механізми застосування.	8			4	3	1	ІР3/5
Разом за змістовим модулем 2.	75			46	24	5	ІР3/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							МКР 30/30
Всього годин/Балів	75			46	24	5	100
Загальна кількість годин	150	20	4	72	44	10	

Методичні вказівки до практичних занять з освітнього компонента «Методика викладання фаху (естрадний спів)»

Під час практичних занять студент здобуває навички роботи над вокально-технічними вправами, закріплює науково-методичні та практичні уміння щодо проведення розспівування. Важливо ознайомити студента з різновидом вокальних вправ на формування основних вокальних навичок. Особливу увагу слід приділити методиці проведення розспівування учня залежно від рівня його вокального розвитку. Для цього необхідно озброїти студента основними прийомами вокальної педагогіки, ознайомити зі спеціальною вокально-методичною літературою.

Етапи роботи:

- класифікувати вокальні вправи за вокально-технічними навичками;

- співати вокальні вправи під власний супровід з модуляціями у всі тональності вгору і вниз;
- підбирати вокальні вправи на розвиток вокально-технічних навичок;
- застосовувати методи та прийоми роботи над вокальними вправами у відповідності з труднощами, які виникають.

Під час практичних занять необхідно ознайомити студента із збірками вокалізів для різних типів голосів, видів вокальної техніки та формування вокальних навичок. Особливу увагу слід приділити методиці проведення розучування вокалізів залежно від поставлених перед учнем вокально-технічних завдань. Для цього необхідно озброїти студента основними прийомами вокально-виконавської техніки та ознайомити зі спеціальною вокально-методичною літературою.

Етапи роботи:

- класифікація вокалізів за складністю вокальної-техніки;
- добір вокалізів відповідно індивідуально-педагогічних завдань вокального розвитку учня (студента);
- ілюстрація вокалізів під супровід;
- методика формування вокально-технічних навичок у процесі роботи над вокалізами.

Важливими для майбутнього фахівця є практичні навички роботи над вокальними творами. Необхідно ознайомити студента із основними складовими навчального репертуару (народні пісні, авторські пісні, романси, твори сучасних композиторів) для різних типів голосів. Особливу увагу слід приділити методиці проведення розучування вокально-художнього репертуару. Для цього необхідно озброїти студента основними прийомами формування вокально-технічних навичок й художньо-виконавських умінь, педагогічною та вокально-методичною літературою.

Етапи роботи:

- добір вокально-художнього репертуару для різних типів голосів;
- ілюстрування вокальних творів під супровід;
- робота над вокальними творами різних жанрів;
- закріплення вокально-технічних навичок і художньо-виконавських умінь учнів (студентів) у процесі роботи над вокальним твором.

Шляхи формування вокальної майстерності здобувачів освіти в процесі занять з естрадного співу

Формування вокальної майстерності студентів у мистецьких закладах вищої освіти є складним та багатограним процесом, який потребує систематичного підходу, використання ефективних методів та технологій в освітньому процесі. Вокальне мистецтво є не тільки складовою культурної спадщини, а й важливим для формуванні особистості здобувача освіти. Сучасний ринок праці вимагає від молодих виконавців не лише вокальних, але й сценічних навичок, тому важливо, щоб викладачі естрадного співу створювали умови для розвитку всіх аспектів вокальної майстерності студентів.

Зауважимо, що технічні аспекти вокального мистецтва мають велике значення для формування вокальної майстерності студентів. Особливу увагу слід приділяти роботі з диханням та артикуляцією, оскільки ці складові впливають на звучання голосу та допомагають уникнути можливих травм голосових зв'язок. Для формування вокальної майстерності необхідно регулярно виконувати різноманітні вокально-технічні вправи та вокальні твори, що допомагають розвивати голосовий діапазон, дикційно-артикуляційний апарат, інтонацію та інші навички.

Також, важливою складовою процесу формування вокальної майстерності є вивчення репертуару та його аранжування. Викладачі

естрадного співу повинні забезпечувати студентам доступ до різноманітних жанрів та стилів музики, допомагати у виборі відповідного репертуару та його аранжуванні з урахуванням вокальних можливостей кожного студента.

Важливу роль у формуванні вокальної майстерності відіграють особистісні якості студентів. Серед них можна виділити творчість, емоційну стійкість, відповідальність, комунікативність та інші. Розвиток цих якостей може зробити вокальне виконання студентів більш яскравим та ефективним.

Комунікація з публікою також є важливим аспектом вокальної майстерності, а саме: вміння залучати та утримувати увагу аудиторії, відчувати її настрій та реагувати на неї. Тренування виступу перед різними групами аудиторії сприятиме покращенню вміння адаптуватися до різних умов та ситуацій.

Отже, формування вокальної майстерності студентів в процесі занять з естрадного співу є складним та багатограним процесом, який вимагає від викладача технічної та мистецької підготовки, а також уваги до особистісних якостей здобувачів освіти. Застосування різноманітних методів та прийомів, врахування індивідуальних особливостей кожного студента та створення комфортного середовища в освітньому процесі дозволять досягнути високих результатів у формуванні вокальної майстерності.

Методичні орієнтири розвитку навичок вокальної імпровізації

Навички вокальної імпровізації є важливою складовою творчості музиканта, що свідчить про його рівень професіоналізму і майстерності. Імпровізація дозволяє виконавцеві виразити свою особистість, креативність та музичну спонтанність. Розвиток навичок вокальної імпровізації вимагає систематичного підходу та методичного керівництва, щоб виконавець міг вільно творити та виражати свої музичні ідеї. Актуальності набувають питання розробки методичного інструментарію, необхідного для формування

навичок вокальної імпровізації.

Вокальна імпровізація як специфічний вид художньої творчості має важливе значення для професійного розвитку музиканта. Феномен вокальної імпровізації пов'язаний з розвитком музичного мистецтва, еволюцією людства, культурними трансформаціями людини, яка осмислює себе за допомогою мистецтва.

Вокальна імпровізація вимагає широкого спектру вокальних технік та звукових ефектів. Виконавець повинен експериментувати з різними звуковими кольорами, динамікою, виразністю та використовувати різні техніки, такі як глісандо, вібрато, флажолет і т.д. Це допоможе створити багатогранність звучання та виразності в імпровізації.

Для успішної вокальної імпровізації виконавець повинен мати розвинений музичний слух і гармонічне розуміння. Важливо вивчати та аналізувати різні гармонічні схеми, акордові прогресії та музичні структури. Також корисно працювати з інструментами, наприклад, фортепіано, для більш глибокого розуміння музичних зв'язків і можливостей для імпровізації [3].

Ритмічна гнучкість є важливою складовою успішної вокальної імпровізації. Виконавець повинен бути в змозі експериментувати з різними ритмічними фігурами, метрами та темпами, створюючи цікаві та виразні ритмічні структури [1]. Також важливо розвивати творче фразування, використовуючи різні динамічні ефекти, паузи та артикуляцію, щоб передати свої музичні ідеї.

Вокальна імпровізація часто відбувається в колективному контексті, тому важливо навчитися співпрацювати з іншими музикантами. Спільні репетиції та виступи з інструментальними ансамблями або іншими вокалістами допоможуть розвинути навички слухання, взаємодії та реагування на музичні ідеї інших виконавців [2]. Така співпраця додасть нові аспекти й кольори вокальній імпровізації і розширить музичні можливості виконавця.

Ще одним важливим аспектом розвитку навичок вокальної імпровізації є експериментування з різними музичними стилями. Виконавець повинен бути

відкритим до різних жанрів та стилів музики, таких як джаз, блюз, соул, фанк, рок, етнічна музика та інші. Це дозволить розширити музичний лексикон, набути нові ідеї та виразити себе у різних музичних контекстах.

Розвиток навичок вокальної імпровізації є процесом, який вимагає постійного самовдосконалення та професійного розвитку. Важливо бути відкритим до нових ідей, навчатися від інших талановитих виконавців, брати участь у майстер-класах, семінарах та тренінгах, щоб поглиблювати свої знання та навички. Також важливо відводити час для особистої практики та експериментів, щоб розвивати власний стиль та музичну особистість.

Отже, розвиток навичок вокальної імпровізації є важливим етапом у формуванні музичного таланту виконавця. Систематична практика, розуміння основ музичної імпровізації, експериментування з вокальними техніками та звучанням, розвиток музичного слуху та гармонічного розуміння, ритмічна гнучкість, співпраця з іншими музикантами, експериментування з різними музичними стилями та постійне самовдосконалення та професійний розвиток – усі ці елементи сприяють розширенню музичного потенціалу виконавця та розкриттю його творчих здібностей.

Зазначені методичні орієнтири, забезпечать виконавцям практичний підхід до розвитку навичок вокальної імпровізації. Через систематичне вивчення теоретичних основ, експериментування з техніками та звучанням, розширення музичного слуху, співпрацю з іншими музикантами та постійне самовдосконалення, виконавці зможуть розвивати свої навички вокальної імпровізації і створювати унікальні музичні вирази.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Аналіз основних співацьких навичок і методика їх розвитку.
2. Формування вокальних навичок. Поняття вокальної навички, закономірності її формування.
3. Вокальний слух, його розвиток.
4. Дихання в співі. Типи дихання. Дихальна опора.

5. Робота гортані в співі.
6. Методи згладжування реєстрів.
7. Методи покращення співацької дикції.
8. Особливості співацької орфоепії.
9. Види вокально-технічних вправ.
10. Особливості роботи з жіночими голосами.
11. Особливості роботи з чоловічими голосами.
12. Особливості роботи з дитячими голосами. Охорона дитячих голосів.
13. Педагогічний репертуар як основне джерело навчання та виховання.
14. Критерії підбору навчального репертуару.
15. Специфіка вокально-естрадного виконавства.
16. Різниця естрадної манери співу від народної та академічної.
17. Основні принципи підбору індивідуальної навчальної програми.
18. Значення свідомого та інтуїтивного у співі.
19. Індивідуальний підхід у навчанні естрадного співу.
20. Формування мотивації учнів в процесі навчання співу.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються під час вивчення освітнього компонента «Методика викладання фаху (естрадний спів)»:

- **інформаційно-рецептивний метод** (викладення основних положень теорії та методики викладання сольного співу);
- **репродуктивний метод** (відтворення студентами педагогічних і методичних прийомів, проілюстрованих викладачем);
- **метод проблемного викладу** (самостійний пошук студентом засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних і педагогічних завдань);

- *ілюстративний* (показ викладачем вокально-виконавських методів і прийомів);
- *дослідницько-творчий метод* (створення студентами оригінальних варіантів інтерпретації вокальних вправ і вокальних творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичок педагогічної імпровізації).

МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Засоби діагностики успішності навчання – завдання для практичних занять, самостійної роботи, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання.

З метою діагностики успішності студентів використовуються:

- тематичні письмові самостійні роботи;
- підсумкове тестове опитування студентів по тематиці змістового модуля.

У процесі оцінювання знань студентів враховується: оперування поняттями, категоріями, фактами, основними теоріями, закономірностями й принципами, змістова характеристика методів та методики, щодо використання теоретичних і практичних знань у майбутній практичній діяльності.

До критеріїв оцінювання знань відносимо: вчасність виконання завдань, самостійність, оригінальність мислення, відповідальність, уміння відстоювати свою думку, глибину засвоєння теоретичних знань, уміння структуровано викладати матеріал, використовувати наочність.

Модульна форма організації навчання передбачає поділення матеріалу дисципліни на навчальні модулі – самостійні логічно завершені розділи або блоки тем дисципліни з відповідною системою організації навчально-

пізнавальної діяльності, інформаційно-методичного забезпечення, діагностики та контролю навчального процесу. Чітке визначення навчального матеріалу, обсягу індивідуальних завдань, вимог до знань і вмінь, які студент має сформувати та продемонструвати після завершення роботи над модулем, регламентація навчального процесу сприяють систематичній роботі студентів, планомірному засвоєнню матеріалу дисципліни «Методика викладання естрадного співу».

Політика оцінювання

В процесі вивчення предметного модуля використовуються такі методи навчання: бесіда, ілюстрація, демонстрація, спостереження, порівняння, дискусія, ділова гра, створення ситуацій зацікавленості, заохочення навчальної діяльності, аналіз проблемних ситуацій, складання робочих програм для учнів, аналіз навчальних програм і нормативної документації.

Форми поточного контролю: усне чи письмове опитування (тестування, есе, реферат, наукове повідомлення, презентації, контрольні роботи, творчі завдання).

Форма підсумкового оцінювання: екзамен (усне / письмове опитування та тестування).

У процесі поточного контролю здобувач освіти може отримати загалом 40 балів, за відповіді у процесі практичних занять можливі додаткові бали.

У процесі підсумкового контролю проводяться дві модульні контрольні роботи (по 30 балів кожна).

До перевірки засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу відносять відповіді на теоретичні питання а також практичне виконання ним усіх видів запланованих робіт. Якщо поточна семестрова оцінка становить не менше 75 балів, то за згодою здобувача вона може зарахуватися як екзаменаційна оцінка з дисципліни.

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедру, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності.

Під час контрольних робіт заборонено використанням мобільних девайсів, гаджетів. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять та підготовки практичних та індивідуальних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Екзамен проводиться в терміни, визначені деканатом. Здобувачам освіти, що не з'явилися на екзамен з поважних причин, дозволяється перескладання в інший термін, встановлений деканатом, або зараховується сума балів за результатами поточного оцінювання та модульних контрольних робіт. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за роботу).

Критерії оцінювання поточного контролю здобувача освіти

8-7 балів 5 балів	отримують здобувачі, які демонструють всебічні систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, чітко визначає і обґрунтовує шляхи застосування теорії на практиці та демонструє здатність до теоретичного аналізу практичних проблем. уміння виконувати завдання на творчому рівні. Продемонстрував відмінні навички та вміння проведення уроку музичного мистецтва.
6-5 балів 4 бали	отримують здобувачі, які на середньому рівні володіють знаннями програмового матеріалу, успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури на рівні аналогічного відтворення; визначає і обґрунтовує шляхи застосування теорії на практиці, демонструючи здатність до теоретичного аналізу практичних проблем. Демонструє добрі навички та вміння проведення уроку музичного

	мистецтва.
4-3 балів	виявив знання основного програмного матеріалу в об'ємі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, здатність упоратися з виконанням завдань на рівні репродуктивного відтворення; виявляє здатність до застосування теоретичних знань при розв'язанні практичних проблем; орієнтується в структурі уроку.
3 бали	
2 балів	Часткове виконання завдань.
1 бал	Завдання виконані на мінімальному рівні.
0 балів	Завдання не виконувалось

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з предметного модуля «Методика викладання фаху (за видами)» є екзамен. У процесі підсумкового контролю проводяться модульні контрольні роботи (по 30 балів кожна) / екзамен у формі усного або письмового опитування (по 30 балів за кожне завдання).

У процесі оцінювання знань здобувачів освіти враховується: повнота розкриття теми, логічна послідовність викладу, розуміння матеріалу.

При складанні / перескладанні екзамену поточні бали (40) лишаються, контрольні (60 анулюються). Максимальна оцінка за екзамен – 60 балів.

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт / Екзамену

30–27 балів	отримують здобувачі освіти, які демонструють всебічні систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, чітко визначає і обґрунтовує шляхи застосування теорії на практиці та демонструє здатність до теоретичного аналізу практичних проблем. уміння виконувати завдання на творчому рівні. Продемонстрував відмінні навички та вміння проведення уроку музичного мистецтва.
26-22 балів	отримують здобувачі освіти, які на середньому рівні володіють знаннями програмового матеріалу, успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури на

рівні аналогічного відтворення; визначає і обґрунтовує шляхи застосування теорії на практиці, демонструючи здатність до теоретичного аналізу практичних проблем. Демонструє добрі навички та вміння проведення уроку музичного мистецтва.

21-18 балів

виявив знання основного програмного матеріалу в об'ємі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, здатність упоратися з виконанням завдань на рівні репродуктивного відтворення; виявляє здатність до застосування теоретичних знань при розв'язанні практичних проблем; орієнтується в структурі уроку.

17-11 балів

Часткове виконання завдань.

10-7 бал

Завдання виконані на мінімальному рівні.

0 балів

Завдання не виконувалось

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є екзамен

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

ЛІТЕРАТУРА:

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу : навчальний посібник для студентів вищих муз. навч. закладів. Київ : Українська ідея, 2000. 68 с.
2. Базиликут Б. О. Орфоепія в співі: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 126 с.
3. Вишневська С. В. Основні принципи формування навичок вокально-ансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни «Вокальний ансамбль» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». ІваноФранківськ : «ІІІ-арт», 2014. 54 с.
4. Вишневська С. В. Основні дикційно-артикуляційні проблеми у вокальному виконавстві : методичні рекомендації до дисципліни «Сольний спів» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Коломия : Вік, 2015. 36 с.
5. Вишневська С. В. Формування вокально-виконавського стилю різнофахових спеціалістів : методичні рекомендації по постановці голосу для студентів I-V курсів музичного факультету. Івано-Франківськ, 2012. 55 с.
6. Голос людини і вокальна робота з ним: навч. видання / Стасько Г., Шуляр О. та ін. Ів-Франківськ, 2010. 336 с.
7. Голубев П.В. Поради молодим педагогам-вокалістам. Київ : Муз.Україна, 1983. 62 с.
8. Зарицький А., Гонтар О. Сольний спів та вокально-ансамблевий практикум [Електронне видання] : методичні рекомендації для здобувачів освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Луцьк, 2022. 22 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21368/1/Zarytskii.pdf>
9. Зарицький А., Зарицька А., Мрочко В., Кириченко І., Гонтар О. Вокальний ансамбль: теорія і практика [Електронне видання] : навчальний

посібник для здобувачів освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво». 2022. 170 с.

10. Євтушенко Д.Г., Михайлов-Сидоров М.І. Питання вокальної педагогіки. Київ : Мистецтво, 1963. 339 с.
11. Коменда О., Охманюк В., Хмілевська І. Формування творчої індивідуальності як одне з найважливіших завдань мистецької освіти. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 31. Т. 3. 2020. С. 316–327.
12. Прядко О. М. Розвиток співацького голосу: методичні рекомендації для викладачів вокалу та студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський, 2009. 92 с.
13. Рудницька О. Основи викладання мистецьких дисциплін. Київ, 1998. 211 с. 17. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна і мистецька. Київ: Вища школа, 2002. 245 с.
14. Стасько Г. Психотехніка співу у вокальній педагогіці. Івано-Франківськ : ПНУ ім. В. Стефаніка, 2011. 174 с.
15. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2016. 240 с.

Навчально-методичне видання

Автори: Андрій Зарицький, Віктор Мрочко

Методичні засади викладання естрадного співу

методичні рекомендації для здобувачів освіти

спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

Електронне видання